Praktiska Sverige AB
Org.nr. 556257-5786

2019-05-29
1 (21)
404-2018:8578

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Praktiska Sundsvall i Sundsvalls kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Praktiska Sundsvall avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Praktiska Sundsvall i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete, och säkerställer att alla elever, oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i flera delar ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ser till att det finns ett gemensamt förhållningssätt och ett samlat arbete för att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 6 november 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (404– 2018:8578) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn delvis leder och styr skolans utveckling. Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat samt leder och styr det pedagogiska arbetet med tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Granskningen visar dock att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete, även om det på skolan förekommer enskilda insatser för att främja jämställdhet.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under besöket.

Rektorn följer upp och analyserar skolenhetens resultat

Skolinspektionens granskning av Praktiska gymnasiet Sundsvall visar att rektorn leder ett systematiskt och kontinuerligt arbete med uppföljning och analys av kunskapsresultat i relation till undervisningen och dess förutsättningar samt att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Läsåret 2017/18 är genomsnittlig betygspoäng för avgångselever (betygssatta i 2500 poäng) 13,2 i jämförelse med rikets 14,3. I intervju med rektorn och lärare samt i inkommen dokumentation framkommer att rektorn följer upp skolans samlade kunskapsresultat kontinuerligt genom utvärderingar som varje lärare skriver efter halva kursen. Varje lärare gör även en kursutvärdering samt en betygsanalys efter varje kursslut som ligger till grund för nästa års planering av kursen. Rektorn beskriver också att de gör en prognos i alla ämnen vid halvårsskiftet. Det finns också ett system att fånga upp anmälningar till EHT, enkätresultat, elevutsagor och kursbetyg på programnivå, säger rektorn. Lärare säger vidare att de i juni går igenom resultaten i kvalitetsrapporten och jämför med tidigare år samt tittar på genomsnittlig betygspoäng per program och för avgångselever. Genom denna uppföljning beskriver rektorn att hen kan se om det finns mönster kopplat till specifika elevgrupper eller program. I intervju med rektorn framkommer vidare att resultat kring skolans centrala mål (närvaro, värdegrund och studiero) följs upp via enkäter som genomförs flera gånger per år. Skolan arbetar även med att implementera ett elevavstämningssystem i syfte att mer systematiskt kunna arbeta med uppföljning och kvalitetssäkring av enskilda elevernas måluppfyllelse.

Granskningen visar också att rektorn följer upp undervisningens genomförande samt de förutsättningar som lärare ges. Undervisningens genomförande följs enligt lärare och rektorn upp genom att rektorn löpande gör både spontana och planerade lektionsbesök. Rektorn säger även att hen stämmer av lärares lektionsplaneringar och årsplaneringar i Google drive och ger återkoppling i form av kommentarer i lärares planeringar. Rektorn uppger även att hen till viss del kan koppla elevernas kunskapsresultat till lärarnas didaktiska skicklighet och om de är legitimerade. Lärare säger i intervju att de sätter mål i sina kurser för kommande år som de lämnar in till rektorn och som följs upp och utvärderas i medarbetarsamtal. Vidare ger lärare exempel på förändringar som skett gällande fler lektionspass i matematik som ett resultat av utvärderingarna. Lärare säger att rektorn följer upp de förutsättningar som ges lärarna för genomförande av undervisningen genom att lärare fått skicka in önskemål om vilka undervisningsmaterial samt kompetensutveckling de behöver. Vidare säger lärare att rektorn tar upp frågor kring de förutsättningar som lärares ges i medarbetarsamtal, i enkäter och när rektorn gör resursfördelningen på skolan. I inkommen dokumentation samt i intervju med lärare framkommer att rektorn följer upp utvecklingsgruppernas arbete genom att ta del av samtalsledarens dokumentation.

Granskningen visar även att rektorn fördelar resurser utifrån de behov som finns på skolan. Rektorn uppger att hen gjort några förändringar gällande tjänstefördelning under terminen och att resurser primärt fördelas efter elevernas behov. Resursfördelning följs upp via betygsprognoser som görs i alla kurser. Är det en kurs, eller en lärare som har större utmaningar, görs en utredning på hela kursen, alternativt hela programmet, berättar rektorn. Rektorn säger i intervju att hen har infört ett resursteam som skolan nyttjar till att ge elever eller lärare stöd. Lärare säger i intervju att rektorn går igenom skolans budget en gång i månaden på APT (arbetsplatsträff). Rektorn uppger att hen tar reda på vilka olika behov som eleverna har genom att hen sitter med i elevhälsan, elevrådet och genom att delta i elevavstämningarna. Utifrån detta säger rektorn att hen har identifierat ett behov av bättre lärarkompetens i engelska och ska rekrytera en ny legitimerad lärare i engelska samt att vissa undervisningsgrupper gjorts mindre eller stärkts upp genom dubbelbemanning.

Granskningen visar vidare att rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn säger att hen följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom att delta i det kollegiala lärandet där lärare bland annat diskuterar uppgifter och upplägg för värdegrundsfrågor. Genom att rektorn har tillgång till lärares Google classroom följer rektorn upp hur lärare planerat sitt värdegrundsarbete. Rektorn säger dock i intervju att det inte finns en samsyn i

kollegiet kring vad värdegrundsarbetet innebär och hur lärare ska arbeta med värdegrundsfrågorna i skolan. Vidare har rektorn beslutat om en handlingsplan för hur lärare ska arbeta med värdegrundsfrågor i undervisningen i alla ämnen, och inte bara som temadagar eller enskilda insatser.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och att rektorn ger lärare förutsättningar att samverka så att ett lärande sker i kollegiet. Vidare visar granskningen att obehöriga lärare får en planerad introduktion.

Av inskickad dokumentation samt i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsans representanter framgår att rektorn avsätter tid till samverkan och kollegialt lärande. De former som finns på skolan för samverkan och kollegialt lärande är främst genom samtalsgrupperna och utvecklingsgrupperna.[1] Det kollegiala lärandet sker bland annat i form av föreläsningar och genom samtalsgrupper med diskussionsfrågor och en samtalsledare. I samtalsgrupperna är lärare i programgemensamma ämnen och lärare i gymnasiegemensamma ämnen blandade och varje samtalsledare dokumenterar gruppens arbete. Rektorn följer upp det kollegiala lärandet genom att ha avstämningsmöten med utvecklingsgrupperna respektive samtalsgruppledarna och protokollen från varje samtalsgrupp delas med rektorn. Samtliga intervjuade lärare uppger att skolans arbetssätt är tydliga och att det finns väl kända rutiner. Lärare och rektorn säger att obehöriga lärare får en mentor och att det finns ett digitalt introduktionspaket från huvudmannen som obehöriga lärare tar del av när de börjar. Obehöriga lärare får även tillgång till alla möten och forum.

Enskilda insatser men ett strategiskt jämställdhetsarbete saknas

Härutöver visar granskningen att det på skolan förekommer vissa insatser för att främja jämställdhet, men att det i övrigt inte finns ett strategiskt jämställdhetsarbete

[1] Samtalsgrupperna består av fyra grupper som arbetar med varsitt område - språkutvecklande arbetssätt, digitalisering, infärgning och internationalisering. Utvecklingsgrupperna är sammansatta utifrån parametrar såsom utbildade/icke utbildade, erfarna/mindre erfarna, äldre/yngre, lärare i programgemensamma ämnen/lärare i gymnasiegemensamma ämnen, kvinnor/män.

som leds av rektorn och som är tydligt för all personal. Detta utvecklas närmare under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete, och säkerställer att alla elever, oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att det på skolan förekommer vissa insatser för att främja jämställdhet, exempelvis genom arbetet med ”Stoppa machokulturen”[2], men att det i övrigt inte finns ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning, informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund.[3]

Flera intervjuade elever uppger att lärare pratar om jämställdhetsfrågor både i undervisningen och på mentorstiden och ger exempel på hur lärare i undervisningen tagit upp jämställdhet kopplat till etik och moral samt pratat om machokulturer utifrån byggbranschens framtagna material ”Stoppa machokulturen”. Flertalet elever säger att det inte spelar någon roll om man är tjej eller kille för vad man får göra på skolan och på APL (arbetsplatsförlagt lärande), dock framkommer exempel på erfarenheter från APL-platser där kvinnliga elever får höra nedsättande kommentarer kopplat till

[2] Ett projekt som syftar till att alla personer är lika välkomna i byggbranschen, oavsett könstillhörighet, etnisk bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning framtaget av fackförbundet Byggnads och branschföreningen Byggcheferna.

[3] Förordning (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv.

kön. Elever säger samtidigt att skolan är noga med att eleverna ska säga till om de blir dåligt behandlade på APL och att då löser skolan det.

I intervju med lärare framkommer att jämställdhet finns med som tema i årshjulet för värdegrundsarbetet, men att det inte finns något gemensamt strukturerat arbete med jämställdhet på skolan och att jämställdhetsfrågor inte heller diskuteras i personalgruppen. Däremot uppger någon lärare i intervju att rektorn ställt frågor kring jämställdhet kopplat till undervisningen på medarbetarsamtal.

Rektorn, lärare och elevhälsans representanter uppger att skolan inte följer upp och analyserar skillnader i betyg utifrån kön, även om rektorn också uppger att hen identifierat ett behov av att göra den typen av analys. Vidare säger rektorn att de i dagsläget gör punktinsatser vad gäller jämställdhetsarbete och att hen ser att det behövs ett strategiskt jämställdhetsarbete utifrån tidigare kartläggning och analys samt att det inte finns något material kring detta i föregående års kvalitetsrapport.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inleder ett utvecklingsarbete genom att följa upp hur jämställdhetsfrågor integreras i undervisningen och i den studie- och yrkesvägledande verksamheten i syfte att starta ett skolövergripande jämställdhetsarbete. För att säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar bör rektor, som en del i en uppföljning av värdegrundsuppdraget, systematiskt följa upp att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Efter uppföljning och analys av verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv behöver rektor sedan besluta om lämpliga utvecklingsåtgärder.[4]

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen 4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039) Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

[4] Skolverket (2012), *Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet*, Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Stockholm: Fritzes.

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen
Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Granskningen visar att eleverna får en undervisning som är varierad och anpassad utifrån deras förutsättningar och att eleverna ges det stöd de behöver för att förstå, komma igång och bibehålla engagemang för skolarbetet. Granskningen visar vidare att lärarna bedriver en strukturerad undervisning med ett logiskt flöde i uppgifterna och att det är tydligt för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Granskningen visar även att eleverna får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande och att de deltar i planering och utvärdering av undervisningen.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Undervisningen varieras och eleverna får lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad. Eleverna ger exempel på att arbetssätt varierar i deras kurser även om några elever uppger att de oftare arbetar i par i de programgemensamma ämnena och att det varieras mer i de gymnasiegemensamma ämnena. Flera elever säger att de får vara med och bestämma hur de vill arbeta och att de kan få arbeta enskilt eller i grupp utifrån uppgift. Eleverna säger vidare att lärare är väldigt bra på att anpassa arbetssätt efter elevens behov. Intervjuade lärare säger att de varierar undervisningen genom att blanda teoretiska och praktiska moment och någon lärare ger exempel på hur hen arbetar med problem som eleverna får diskutera och fundera på lämpligt arbetssätt för att lösa.

Granskningen visar att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Samtliga intervjuade elevgrupper uppger att lärarna är bra på att hjälpa eleverna och flera elever säger att lärare går runt och hjälper dem, förklarar enskilt eller tar upp saker i helklass om läraren märker att flera elever ber om hjälp med samma sak. Några elever exemplifierar med hur en lärare konkret visat olika sätt att lägga flytspackel eller måla en vägg och sedan resonerat med eleverna kring fördelar med olika sätt att lösa uppgiften. Flera elever säger att man som elev på skolan får mycket hjälp och stöd och

att lärare sagt till dem att de är där för att hjälpa eleverna. Om man som elev behöver hjälp på APL så kan man fråga sin handledare eller sin lärare, berättar eleverna. Vid flertalet observerade lektioner ses hur lärare går runt till alla elever så att de kommer igång, hjälper dem med frågor och ger dem stöd samt uppmuntrande kommentarer.

Undervisningen är strukturerad och målfokuserad

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och har ett logiskt flöde. I intervjuer med elever och lärare framgår att det finns en tydlighet i hur lektionerna är strukturerade med inledning, genomgång och genomförande. I intervjuer ges exempel på hur de flesta lärare avslutar lektioner genom sammanfattande avslut med koppling till syfte och mål även om det framkommer utsagor från lärare om att eleverna lämnar lektionen utan ett tydligt avslut. Denna generella bild som ges av lektionsstruktur bekräftas av de lektionsobservationer Skolinspektionen genomfört vid besöket. Det framkommer vidare i intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn att det pågår ett arbete med att ta fram en gemensam lektionsstruktur där förstelärarен samarbetar med rektorn.

Granskningen visar att det är tydligt för eleverna vad som är syftet med lektionerna. Flera elever säger att lärare går igenom kursmål och examensmål som lärare även lägger upp i Google classroom. När lärare går igenom målen säger eleverna att lärarna även förenklar och kopplar moment och uppgifter till förmågor som eleverna behöver i sitt kommande yrke. Därför, menar flera intervjuade elever, blir det tydligt varför de ska lära sig det som de arbetar med i de olika kurserna, även om det framgår att inte alla lärare gör detta lika tydligt. Som exempel på hur lärare kopplar moment i gymnasiegemensamma ämnen till programgemensamma ämnen ger någon elev exempel på religionskunskap och hur man möter människor med olika trosuppfattningar inom vårdyrket. Flera lärare bekräftar i intervju elevernas bild av hur de tydliggör examensmål och kopplar till elevernas framtida yrke.

Lärare anpassar undervisningen efter elevgrupp och stärker elevers motivation

Granskningen visar att eleverna får stimulans och utmaningar utifrån sina behov och förutsättningar. Intervjuade elever uppger att de som snabbt blir klara får nya, svårare uppgifter och att de i vissa kurser får göra prov efter hand som de blir klara med uppgifterna. Några elever ger vidare exempel på hur de arbetar med olika typer av uppgifter på lektionerna. Intervjuade elever säger att lärare ofta berättar hur de ligger till och hjälper dem vidare för att utveckla och göra deras arbeten ännu bättre. Elever säger vidare att lärarna går runt i klassrummet och ger dem hjälp samt förklarar så att de förstår. Intervjuade lärare säger att de anpassar undervisningen till aktuell elevgrupp genom att exempelvis bygga på utmaningar stegvis och ger exempel på att

vissa elever får redovisa för en kompis först för att sedan öka svårighetsgraden. Lärare säger vidare att de utmanar elever för att de ska nå sin fulla kapacitet genom svårare uppgifter och till och med uppgifter från kommande kurs om de blir klara. För att veta vad eleven strävar efter får elever i vissa kurser sätta ett målbetyg som lärare sedan har kontinuerliga avstämningssamtal kring, vilket bekräftas i intervju med elever. Vidare arbetar lärare med infärgning i svenska och engelska som ett redskap i att öka elevernas intresse. Rektorn uppger i intervju att det på skolan finns ett bra arbete med att kartlägga elevernas behov och att de i elevavstämningarna ser behov av att utveckla arbetet med att utmana elever att nå längre. Rektorn säger att alla lärare har uppstartssamtal med eleverna för att ta reda på elevernas intresse och att i exempelvis svenska så följs det upp löpande under terminen.

Granskningen visar att lärare på olika sätt arbetar för att stärka elevers motivation och självförtroende i undervisningen. På skolan finns ett övergripande arbete kring motivation där elevhälsa och lärare samarbetar i arbetet med ”GRIT”[5] där lärare samtalar med elever och knyter an till elevernas intresse för att på sikt öka elevens intresse för sina studier. Flera intervjuade elever säger att lärarna på skolan är positiva och peppar eleverna till att nå längre samt att lärare, med något undantag, uppmuntrar dem genom att de förklarar och ger eleverna feedback så att eleverna vet hur de ska gå vidare. Intervjuade elever kopplar också känslan av att lyckas till lärare som tydligt visar att de tror på eleverna samt lärare som är bra på att förklara. Rektorn uppger i intervju att hen ställer frågor och utmanar lärare som uttrycker synsätt om att elever inte klarar så mycket eller är glada om elever bara får E.

Eleverna får reflektera över sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen innehåller moment där eleverna ges strategier för sitt eget lärande och kritiskt tänkande samt möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Lärare berättar att de i vissa kurser låter eleverna själva få välja strategier för att lösa en uppgift genom att exempelvis låta eleverna prova på egen hand och få testa sig fram för att sedan fundera kring varför det gick som det gjorde. Elever ger flera exempel på hur lärare presenterar olika sätt att lösa en uppgift och att de sedan får välja arbetssätt samt att de efter avslutad uppgift får reflektera kring valt

[5] Ett arbete för att öka den inre motivationen hos elever genom att hitta sitt intresse och sin passion.

arbetssätt och slutresultat. Det framkommer även i intervju med elever att de i vissa ämnen arbetar med att kritiskt granska källor. Av intervjuer med lärare framkommer även att de låter elever reflektera över sitt eget lärande genom att ställa frågor om vad eleverna har lärt sig, genom exit tickets, kamratbedömning eller genom den arbetsplanering som några lärare gör med elever där det ingår att eleven ska göra en egen reflektion av sitt arbete.

Eleverna är delaktiga i planering av undervisningen

Granskningen visar att elever kan påverka och är delaktiga i val av arbetssätt och utvärdering av undervisningen. Flera elever uppger att de får vara med och påverka och planera undervisningen exempelvis vad gäller innehåll, arbetssätt och examinationsformer. Av intervjuer med elever och lärare framgår att elever kommer med synpunkter på undervisningen och att lärare då försöker ta hänsyn till detta i sin planering. Några elever säger att de flesta lärare låter dem utvärdera lektioner och att det brukar ske muntligt vilket även bekräftas i intervju med lärare. Det framgår även i intervju med lärare och rektorn att lärare genomför kursutvärderingar med eleverna, men enligt rektorn ska det nu även genomföras en sådan utvärdering efter halva kursen. Rektorn uppger i intervju att hen får återkoppling på elevråd och i klassråd på om elever ges inflytande i undervisningen och ser att det i vissa kurser sker i mindre utsträckning, men att rektorn har inblick i vilka kurser det är som eleverna ges hög grad av delaktighet.

Även om granskningen visar att elever ges delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen så kan Skolinspektionen konstatera att det är viktigt att arbetet med elevers delaktighet i undervisningen fortsätter utvecklas och att det systematiseras så att det omfattar alla kurser.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i flera delar ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero, men utvecklingsområden finns.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att det på Praktiska gymnasiet Sundsvall finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Granskningen visar även att det på skolan finns ett visst arbete med att skapa studiero, men att det saknas ett gemensamt förhållningssätt och ett samlat arbete kring studiero.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Personalen bedriver ett medvetet arbete för trygghet

Granskningen visar att det på Praktiska gymnasiet Sundsvall finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet.

Lärare och elevhälsans representanter säger i intervju att personalen på skolan arbetar främjande på flera olika sätt för att skapa en trygg miljö för eleverna genom exempelvis en hög vuxennärvaro i skolans lokaler, frukostservering för eleverna och att det finns en elevcoach på heltid på skolan. Elever säger i intervju att de känner sig trygga och att det är därför att lärarna lyssnar på dem samt att det finns en elevcoach som rör sig på skolan. Rektorn säger i intervju att hen gett i uppdrag till alla lärare att röra sig på skolan.

Rektorn och elevhälsans representanter säger att skolan tar reda på elevernas trygghet genom sociogram, enkäter och trygghetsvandring. Elever bekräftar i intervju att de fått svara på enkäter gällande trygghet och att lärarna några veckor efter enkäten brukar visa resultaten på klassråd. Rektorn säger vidare att de år som inte Skolinspektionens skolenkät genomförs mäter skolan elevernas trygghet genom skolbarometern[6]. Som en del i förebyggande åtgärder har lärares arbetsrum placerats i de temporära lokaler skolan har för att det ska finnas vuxna överallt och att det ska vara tryggt. Det framkommer även i inskickad dokumentation att varje yrkeslärare gör en riskbedömning på APL-platsen utifrån en framtagen rutin och att det finns en handlingsplan för olyckor på arbetsplatsen.

[6] En egen enkät som skolan genomför.

Arbete med att skapa studiero

Skolinspektionens granskning visar att det på skolan finns ett visst arbete med att skapa studiero som elever deltar i, men att det saknas ett gemensamt förhållningssätt kring och ett samlat arbete för att skapa studiero. Detta beskrivs nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ser till att det finns ett gemensamt förhållningssätt och ett samlat arbete för att skapa studiero.

Granskningen visar att det på skolan finns ett visst arbete med att skapa studiero som elever deltar i, men att det saknas ett gemensamt förhållningssätt och ett samlat arbete för att skapa studiero.

Av 5 kap. 3 § skollagen (2010:800) framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

I Skolenkäten hösten 2017 för elever i år 2 redovisar skolan ett lägre resultat gällande studiero än samtliga deltagande skolenheter gymnasiet elever år 2.[7] I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2017/18 redovisas enkätresultat från Praktiskas egen elevenkät där elevernas resultat gällande frågan ”Jag har studiero på lektionerna” har sjunkit jämfört med föregående läsår.[8]

Samtliga intervjuade elever säger i intervju att de har studiero på lektionerna så att de kan arbeta och lära sig. Vid flertalet observerade lektioner är klassrumsmiljön lugn och eleverna kan ägna sig åt skolarbete. I inkommen dokumentation framkommer att studiero är ett centralt mål som skolan arbetar med och att fokus har legat på att involvera eleverna i arbetet med att förbättra studieron på skolan. I samtliga

[7] Enkätresultat för elever år 2 redovisar ett indexvärde på 5,5 gällande påståendet för studiero jämfört med samtliga deltagande skolenheter elever gymnasiet år 2 som hade ett indexvärde på 6,0.

[8] Enkätresultat på 6,1 för läsåret 2017/18 jämfört med 6,5 för läsåret 2016/17.

intervjuer med elever samt med rektorn framgår att på elevrådet, där rektorn sitter med, har eleverna varit delaktiga i att påverka skolans ordningsregler, men även på klassråd där elever varit med och konkretisera ordningsreglerna till klassrumsregler. Andra insatser som gjorts för att öka studieron är att skolan har ett resursteam som består av elevassistent, elevcoach och speciallärare och som efter behov kan stötta lärare gällande studiero.

I samtliga intervjuer med lärare och elever framgår att ordningsreglerna är välkända, men att ordningsreglerna följs i olika hög grad av lärarna. Det framgår vidare av intervjuer med lärare att lärarna använder sig av olika strategier för att skapa studiero. Flera lärare ger exempel på hur de arbetar med att skapa studiero såsom genom variation i undervisningen eller att de låter elever vara delaktiga i och formulera förväntningar på undervisningen. Flera lärare som undervisar i programgemensamma ämnen använder sig även av klassrumsplacering som ett led i att skapa studiero. Lärare uppger vidare i intervju att det finns extra resurser och en elevcoach som bidrar till ökad studiero. Rektorn beskriver i intervju att det i dagsläget inte finns en samsyn i kollegiet kring vad studiero är eller gemensamma strategier för att upprätthålla studiero, även om de i kollegiet för diskussioner om vad som är studiero. Vidare säger rektorn att hen identifierat lärare som behöver stärka sitt ledarskap i klassrummet och lärare som arbetar väl med att skapa studiero som kan spridas i kollegiet.

Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen att rektorn tillsammans med lärare och övrig personal inleder ett arbete kring studiero som innefattar ett gemensamt förhållningssätt mellan lärarna och den övriga personalen samt utarbetande av ändamålsenliga metoder för att skapa, upprätthålla och vid behov återställa ordningen i klassrummet.

Av Skolinspektionens kvalitetsgranskning av hur skolor arbetar för att säkerställa studiero framgår att ett tydligt ledarskap och en stimulerande undervisning i hög grad visat sig vara faktorer som påverkar studieron i klassrummet. Det är också viktigt att skolans arbete för att främja och upprätthålla studiero utgår från elevernas upplevelse av undervisningen. Skolans arbete för att skapa studiero behöver därför omfatta

undervisningens kvalitet, lärares ledarskap och bemötande såväl som lärares upprätthållande av ordningsregler.[9]

I rektorns ansvar ingår att säkerställa att skolans processer, överenskommelser och rutiner är tydliga för lärarna och att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om viktiga gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektorn är lärarnas upplevelse av hur detta fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning.[10]

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen
8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen
Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättning. Granskningen visar att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg samt mellan resultat på nationella ämnesprov och betyg. Granskningen visar vidare att rektorn ser till att lärare använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att rektorn ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

[9] Skolinspektionen (2016), *Skolors arbete för att säkerställa studiero*, Stockholm: Skolinspektionen, s. 18.

[10] Skolinspektionen (2016), *Skolors arbete för att säkerställa studiero*, Stockholm: Skolinspektionen, s. 16.

Rektorn analyserar skillnader i betygssättning

Granskningen visar att rektorn på Praktiska Gymnasiet Sundsvall, som en del i kunskapsuppföljningen, analyserar skillnader i bedömning och betygssättning.

Relationen mellan kursbetyg och betyg på nationella prov är avvikande från rikets i kurserna engelska 5, matematik 1a, svenska 1 och svenska som andraspråk 1.[11] Rektorn uppger i intervju att hen är medveten om att det finns en stor diskrepans mellan provbetyg på nationella prov och kursbetyg. Även om det inte genomförts nationella prov på skolan ännu under nuvarande rektors ledning säger rektorn att det funnits en kultur på skolan att nationella provet inte varit så viktigt för betyget, en attityd som också spridits vidare till elever. Rektorn har därför planerat för en handlingsplan för att öka betydelsen av nationella provet vid betygssättning och ska ansöka om ytterligare en förstelärare som ska ha fokus på arbetet med nationella provets betydelse för betyg och bedömning av nationella prov.

Av intervju med rektorn framkommer vidare att rektorn analyserar lärares betygssättning mellan program och har exempelvis sett att elevers resultat i ett yrkesprogram halkat efter varpå rektorn satt in åtgärder. Vidare framkommer att rektorn gjort en analys av enskilda kurser och planerat åtgärder för att stärka upp lärarkompetensen i en kurs.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och betyg

Granskningen visar att lärare använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar samt att rektorn ger förutsättningar för kvalitetssäkring av betyg.

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att alla lärare använder sig av bedömningsstöd för att säkerställa en likvärdig bedömning och att det finns flera forum där lärare pratar och bedömning och betygssättning. Lärare i programgemensamma ämnen använder Praktiskas bedömningsstöd i alla kurser vid betygssättning och bedömningsstöden gås igenom av läraren tillsammans med APL-

[11] Engelska 5: 36 % högre betyg än provbetyget (riket 19 %) Matematik 1a: 76 % högre betyg än provbetyget (riket 44 %) Svenska 1: 48 % högre betyg än provbetyget (riket 37 %) samt 17 % lägre betyg än provbetyget (riket 7 %) Svenska som andraspråk 1: 69 % högre betyg än provbetyget (riket 44 %). Relationen mellan nationella kursprov och kursbetyg vt 2018, Siris.

handledare. Bedömningsstöden används även som underlag för trepartssamtalen tillsammans med APL-handledare och elever. Lärare i gymnasiegemensamma ämnen använder sig av Skolverkets bedömningsstöd i sina kurser och både lärare och rektorn säger att rektorn gett direktiv om att lärarna ska använda sig av bedömningsstöd. Vid bedömning av nationella prov finns bestämda rättningsperioder där lärare sambedömer prov och byter avidentifierade prov med varandra. Vidare säger lärare att de diskuterar betyg och bedömning på APT och på arbetslagsmöten samt att det förs samtal kring tolkning och användning av kunskapskraven både formellt på möten och informellt i samtal med kollegor. Rektorn säger att hen avsatt tid för betygssättning och att det finns en läsårsplanering för kommande läsår för hur skolan ska arbeta med betyg och bedömning.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Anna Mellgren

Föredragande
Signerat av: Anna Mellgren

I handläggningen av ärendet har även utredare Andrés Brink och Linda Lantz medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 12 mars 2019 och den 14 mars 2019. Besöket genomfördes av Anna Mellgren och Linda Lantz.

Praktiska Gymnasiet Sundsvall är en fristående gymnasieskola belägen i Sundsvalls kommun. Skolenhetens huvudman är Praktiska Sverige AB. Skolenheten bedriver utbildning på följande nationella program: bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, industritekniska programmet, VVS- och fastighetsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet. Skolan erbjuder också två introduktionsprogram: IMYRK (Yrkesintroduktion) och IMPRO (Programinriktat individuellt val). På skolenheten finns enligt rektorns uppgift totalt 245 elever varav 170 elever inskrivna på nationella program samt 75 elever på IMPRO och IMYRK.